

Stanowisko ASPHER na COP28. Wezwanie do działań w siedmiu punktach.

Autorzy: Laurent Chamberaud, ASPHER Climate and Health Senior Lead, France; Tara Chen, ASPHER Climate and Health Fellow, Canada; Chiara Cadeddu, Erasmus School of Health Policy & Management, Netherlands; Ana-Caterina Pinho-Gomes, Institute of Health Informatics, University College London, UK; Balázs Ádám, United Arab Emirates University, UAE; John Middleton, Honorary Professor of Public Health, Wolverhampton University, UK; Susana Viegas, National School of Public Health, NOVA University Lisbon, Portugal; Nadav Davidovitch, School of Public Health, Ben Gurion University of the Negev, Israel; Doris Zjalic, Catholic University of the Sacred Heart, Rome, Italy; Flavia Pennisi, University Vita Salute San Raffaele, Italy; Lore Leighton, ASPHER Secretariat, Belgium; Robert Otok, ASPHER Director, Belgium; Carlo Signorelli, ASPHER President, University Vita Salute San Raffaele, Italy; The ASPHER Climate and Health Working Group.

Stanowisko Stowarzyszenia Szkół Zdrowia Publicznego w Regionie Europejskim (ASPHER)

Z tym stanowiskiem, wydanym w kontekście COP28, Stowarzyszenie Szkół Zdrowia Publicznego w Regionie Europejskim (ASPHER) wzywa do natychmiastowych działań w sprawie Zmian Klimatu w celu ochrony Zdrowia populacji oraz ekosystemów i tym samym zachowania przyszłości naszej planety.

Wpływ zmian klimatu na zdrowie jest pilnym poważnym kryzysem zdrowia publicznego. Jest to największe zagrożenie dla globalnego zdrowia, pokoju i bezpieczeństwa, czynnik potęgujący sytuacje kryzysowe oraz istotny element nierówności w zdrowiu (1). Ciągły brak porozumienia i zwlekanie z adekwatną i odpowiedzialną reakcją na to globalne wyzwanie nie powinno być dalej przedłużane, gdyż tak jak dobrze udokumentowano, (2) społeczności już teraz doświadczają efektów i cierpią z powodu zdrowotnych konsekwencji globalnych zaburzeń klimatu. Konieczność globalnego podejścia do Zmian Klimatu napotyka na zróżnicowane stopnie zaangażowania państw, co zostało szczegółowo opisane w Climate Change Performance Index 2023 (CCPI) (3). Unia Europejska (EU) to znaczący uczestnik demonstrujący zaangażowanie poprzez kompleksowy system ram prawnych.

Podzielając szerszy apel Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) o konieczności wycofywania się z użycia paliw kopalnych, przekształcenia się w bardziej zielone społeczeństwo i ochronę bioróżnorodności (4), nasza społeczność Szkół Zdrowia Publicznego pragnie zwrócić uwagę ustawodawców i obywateli na siedem konkretnych wymagań, które mają na celu zmniejszenie skutków zmian klimatu i ochronę zdrowia publicznego:

1. Uznanie powiązania między Zmianami Klimatu a Zdrowiem.

Jako sieć instytucji zajmująca się edukacją i szkoleniem z zakresu zdrowia publicznego, ASPHER z zadowoleniem przyjmuje pierwszy pełny dzień poświęcony Zdrowiu na COP28 i zamierza w przyszłości być stroną negocjacji, aby zdrowie stało się wskaźnikiem postępu w walce ze zmianami klimatu. To niezbędny krok, aby zaradzić brakowi wcześniejszego dialogu na wysokim szczeblu, który uznałby kluczowe powiązania między Zmianami Klimatu i Zdrowiem. Musimy wzmacniać to połączenie (5), ponieważ coraz większa liczba badań potwierdza wpływ zmian klimatu, lub szerzej degradacji środowiska, na zdrowie. Na szczeblu europejskim kluczową rolę odgrywa nowe Europejskie Obserwatorium Klimatu i Zdrowia (https://climate-adapt.eea.europa.eu/pl/observatory?set_language=pl). ASPHER jest partnerem Obserwatorium i wspiera je swoją wiedzą ekspercką.

2. Zintegrowane globalne podejście do Zmian Klimatu i Zdrowia.

Wpływ zmian klimatu na zdrowie jest krytycznym globalnym problemem, który wymaga niepodważalnych dowodów naukowych i kompleksowego podejścia uwzględniającego perspektywy One Health, EcoHealth i Planetary Health przy rozwiązywaniu tego problemu (6,7). Musimy rozważyć pośrednie i bezpośrednie skutki Zmian Klimatu na Zdrowie, biorąc

także pod uwagę globalny wpływ degradacji środowiska z powodu działań człowieka (np. zanieczyszczenia, utrata bioróżnorodności, niewłaściwe gospodarowanie wodą).

3. Międzynarodowa solidarność na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych i łagodzenia skutków zmiany klimatu dla zdrowia

Organizacje i systemy ochrony zdrowia będą potrzebować zasobów do praktykowania zrównoważonej opieki zdrowotnej, przyczyniając się do redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach ustalonych na poziomie krajowym wkładów (NDCs) w zgodzie z Porozumieniem Paryskim bez wpływu na inne aspekty środowiskowe, jednocześnie przygotowując się do wyzwań związanych z nowymi potrzebami zdrowotnymi w szybkiej transformacji spowodowanej zmianami klimatu, pomimo niedoborów personelu medycznego (8,9). Wymagana jest solidarność między krajami o różnym poziomie rozwoju społecznego i zasobów, a przywództwo będzie potrzebne do planowania i ograniczania emisji gazów cieplarnianych przez systemy opieki zdrowotnej, przy czym sektor opieki zdrowotnej, realizując swoje kluczowe zadania, odpowiada obecnie za prawie 5% globalnych emisji gazów cieplarnianych. Oznacza to nadanie priorytetu promocji zdrowia, profilaktyce chorób i opiece podstawowej. W osiągnięciu tej transformacji mogą również pomóc nowe i oszczędne technologie zdrowotne.

4. Zmniejszenie wpływu Zmian Klimatu na nierówności w Zdrowiu.

Dobrze udokumentowane nierówności w zdrowiu pogłębią się wraz z efektami zmian klimatu. Pandemia COVID-19 ukazała dramatyczny wpływ światowych kryzysów na nierówności w zdrowiu. Te zagrożenia można nazwać syndemią i wymagają uwzględnienia nie tylko interakcji klinicznych, ale także biologicznych i społecznych (10). Nasza akademicka społeczność opowiada się za wyraźnym uznaniem podczas COP28 pilnej potrzeby walki o sprawiedliwość klimatyczną.

5. Szkolenie i rozwijanie kompetencji z zakresu Zmian Klimatu i Zdrowia dla wielu zaangażowanych.

Działania szkoleniowe w zakresie zmiany klimatu i zdrowia muszą nabrać tempa - nie tylko w ramach podstawowego programu studiów akademickich, ale również wzmocnionego budowania kompetencji i nauki przez całe życie jako kluczowego obszaru kompetencji dla przygotowanej kadry (11). Konieczne jest również, aby agencje zdrowia publicznego były w pełni przeszkolone, posiadały odpowiednie zasoby i były aktywne w przygotowaniu do redukcji wpływu zmiany klimatu na zdrowie (12).

Szkoły Zdrowia Publicznego są idealnymi podmiotami do poszerzenia perspektywy szkoleń, skierowanych nie tylko dla pracowników zdrowia publicznego i ochrony zdrowia, ale także do przedstawicieli wielu innych zawodów (np. urbanistów, pracowników socjalnych, nauczycieli, prawników, dziennikarzy, inżynierów, polityków, aktywistów) oraz organizacji pozarządowych i innych zaangażowanych. COP28 musi uznać pilną potrzebę opracowania wspólnego zestawu szkoleń we wszystkich krajach i regionach. Jako członek Global Consortium of Climate Health Education (GCCHE) (<https://www.publichealth.columbia.edu/research/programs/global-consortium-climate-health-education>), ASPHER uczestniczy w mapowaniu szkoleń prowadzonych przez Szkoły Zdrowia Publicznego na całym świecie, a także w opracowywaniu konkretnych kursów. ASPHER jako członek Agency for Public Health Education Accreditation (APHEA) (www.aphea.be) będzie dążył do formalnego uznania szkoleń w zakresie Zmian Klimatu i Zdrowia oraz wydarzeń edukacyjnych przez APHEA.

6. Adekwatnie finansowane, interwencyjne i transdyscyplinarne badania dotyczące Zmian Klimatu i Zdrowia.

Należy podjąć wspólny wysiłek w zakresie badań transdyscyplinarnych, na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Szczególną uwagę należy zwrócić na badania interwencyjne, z udziałem społeczeństwa obywatelskiego. Chociaż dalsze badania nie mogą być powodem do zwłoki, musimy nadal dokumentować nie tylko bezpośrednio i pośrednio skutki Zmian Klimatu dla Zdrowia, ale także oceniać skuteczność programów i działań mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie wpływu tych skutków, w celu określenia skutecznych interwencji oraz dostosowania się i przygotowania do zmian, które nastąpią. Apelujemy o utworzenie globalnego funduszu dedykowanego tego typu badaniom oraz dedykowanej sieci ułatwiającej komunikację i badania między różnymi dyscyplinami, aby przekraczać granice dyscyplin w poszukiwaniu nowych rozwiązań i punktów widzenia.

7. Rzecznictwo na rzecz Zmian Klimatu i Zdrowia.

Rzecznictwo jest wymagane na wszystkich poziomach - lokalnym, krajowym, regionalnym, międzynarodowym i globalnym - w celu podnoszenia świadomości, budowania gotowości, wpływania na decyzje polityczne oraz zapewnienia odpowiedniego finansowania w celu sprostania wyzwaniom zmian klimatu i ich skutkom dla zdrowia. Szkoły Zdrowia Publicznego są zaangażowane i będą wzmacniać swoje działania informacyjne. Konieczny jest duży sojusz, aby skutecznie ułatwiać rzecznictwo oparte na szerokim spektrum wiedzy i praktyki. Specjaliści będą potrzebować zasobów do wprowadzenia zmian, takich jak narzędzia dla postępowań sądowych dotyczących zmian klimatycznych (13). ASPHER będzie rozwijał i uczestniczył w naukowych i akademickich sieciach (np. jako członek Global Network for Academic Public Health (GNAPH): www.globalnetworkpublichealth.org i współpracował z European Public Health Association (EUPHA): www.eupha.org), a także budował i wspierał szersze koalicje w celu podkreślenia świadomości politycznej i społecznej (np. jako członek European Public Health Alliance (EPHA): www.epha.org i współpracował z International Association of Public Health Institutes (IANPHI): www.ianphi.org).

ASPHER zobowiązał się do realizacji tych siedmiu punktów dotyczących Zmian Klimatu i Zdrowia oraz aktywnie wdraża je przez działania Grupy Roboczej ASPHER ds. Klimatu i Zdrowia, a także szersze inicjatywy Stowarzyszenia. Kierujemy się rosnącymi dowodami na temat kryzysu związanego ze zmianami klimatu i zdrowiem oraz jego wpływem na naszą planetę, ekosystemy, a także obecne i przyszłe pokolenia ludzi. Pod patronatem COP28, zachęcamy was do dołączenia do nas!

Bibliografia:

- 1) Tahzib F. One planet, one people, one health, please. *Perspect Public Health* (2021) 141(6):314-316. doi: [10.1177/17579139211055500](https://doi.org/10.1177/17579139211055500)
- 2) Lee H, Calvin K, Dasgupta D, Krinner G, Mukherji A, Thorne P, et al. Climate Change 2023: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. IPCC (2023). <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-cycle/> [Accessed November 24, 2023].
- 3) Burck J, Uhlich T, Bals C, Höhne N, Nascimento L, Tavares M, Strietzel E. Climate Change Performance Index 2023. CCPI (2023). <https://ccpi.org/download/climate-change-performance-index-2023/> [Accessed November 24, 2023].
- 4) World Health Organization. Uniting for Health and Climate Action. WHO (2023) <https://www.who.int/teams/environment-climate-change-and-health/call-for-climate-action> [Accessed November 24, 2023].
- 5) World Health Organization. COP26 special report on climate change and health: the health argument for climate action. Geneva: WHO (2021). <https://iris.who.int/handle/10665/346168> [Accessed November 24, 2023].

- 6) De Castañeda RR, Villers J, Faerron Guzmán CA, Eslanloo T, de Paula N, Machalaba C, et al. One Health and planetary health research: leveraging differences to grow together. *Lancet Planet Health* (2023) 7(2):109-111. doi: [https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(23\)00002-5](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(23)00002-5)
- 7) Saint-Charles J, Webb J, Sanchez A, Mallee H, van Wendel de Joode B, Nguyen-Viet H. Ecohealth as a Field: Looking Forward. *EcoHealth* (2014) 11:300–307. doi: <https://doi.org/10.1007/s10393-014-0930-2>
- 8) World Health Organization: Operational framework for building climate resilient and low carbon health systems. Geneva: WHO (2023). <https://www.who.int/publications/i/item/9789240081888> [Accessed November 24, 2023].
- 9) Kendrovski V, Schmoll O. Priorities for protecting health from climate change in the WHO European Region: recent regional activities. *Bundesgesundheitsbl* (2019) 62:537–545. doi: <https://doi.org/10.1007/s00103-019-02943-9>
- 10) Mendenhall E. The COVID-19 syndemic is not global: context matters. *Lancet* (2020) 396(10264):1731. doi: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)32218-2](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)32218-2)
- 11) EU Health Policy Platform, Association of Schools of Public Health in the European Region. Moving towards the right to ‘health for all’ by training the public health and wider health workforce on climate change and health. Joint statement by the EU Health Policy Platform’s thematic network “Climate action through public health education and training” ASPHER (2022). https://www.aspher.org/download/1135/che_euhpp_statement_aspher_final-version.pdf [Accessed November 24, 2023].
- 12) Middleton J, Biberman D, Magana L, Saenz R, Low WY, Adongo P, et al. Global governance for improved human, animal, and planetary health: The essential role of schools and programs of public health. *Public Health Rev* (2021). doi: <https://doi.org/10.3389/phrs.2021.1604610>
- 13) From analysis to action: Climate change litigation: A guide for public health professionals. UK Faculty of Public Health (2023). <https://www.fph.org.uk/media/iqkftmug/climate-litigation-report.pdf> [Accessed November 24, 2023].